

Významné (cyklo)alkany

Methan (CH₄)

Vlastnosti: bezbarvý výbušný plyn

- $CH_4 + H_2O \rightarrow CO + 3H_2$ (tzv. syntézní plyn)
- $2CH_4 + 2NH_3 + 3O_2 \rightarrow 2HCN + 6H_2O$ (výroba kyanovodíku)

Výskyt: 93% zemního plynu

Využití: palivo, výroba sazí, vodíku, ethynu, ethenu derivátů chloru

Ethan (C₂H₆)

Vlastnosti: bezbarvý plyn

Výroba: hydrogenizace ethenu

Využití: palivo, výroba ethylenu (surovina PE plastu)

Propan (C₃H₈) a butan (C₄H₁₀)

Výskyt: zemní plyn

Využití: palivo (zkapalněná směs propan-butan → LPG/zapalovače/vaříče)

- Dehydrogenizace propanu → propylen (surovina PP plastu)

Pentan (C₅H₁₂) a hexan (C₆H₁₄)

Vlastnosti: kapaliny

Využití: petrolether (rozpouštědlo= pentan + hexan)

Cykloalkany

- Cyklopropan (C₃H₆)- anestetikum
- Cyklohexan (C₆H₁₂)- kapalina (frakce ropy)
  - Organické rozpouštědlo
  - Výroba plastů (PA)
  - Dehydrogenace → benzen